

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

WYŻSZA SZKOŁA
NAUK O ZDROWIU

ІННОВАЦІЇ, ГОСТИННІСТЬ, ТУРИЗМ: НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА

*Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
молодих учених
з міжнародною участю
(30 травня 2024 року, м. Львів)*

м. Львів

30 травня 2024 року

Рецензенти:

доктор історичних наук, професор

Наталія ЧОРНА

*(Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету)*

доктор педагогічних наук, професор

Мирослава ДАНИЛЕВИЧ

(Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського)

Рекомендувала до друку вчена рада

*Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського
(протокол № 8 від 13 червня 2024 р.)*

I 66

Інновації, гостинність, туризм: наука, освіта, практика : зб. тез доп.

IV Всеукр. наук.-практ. конф. мол. учених з міжнародною участю (30 травня 2024 року, м. Львів). – Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2024. – 361 с.

У тезах доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених висвітлено результати досліджень пріоритетів і перспектив розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу; сучасні тенденції та регіональні пріоритети розвитку туризму в умовах глобалізації; соціально-економічні засади менеджменту та маркетингу індустрії гостинності; актуальні проблеми модернізації готельно-ресторанного господарства.

Матеріали будуть корисними для студентів, викладачів, науковців і працівників індустрії гостинності.

УДК 001.895:338.483.13:392.72(043)

Матеріали публікуються в авторській редакції

© Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського, 2024

Павло Кучер

канд. геогр. наук, старший викладач кафедри туризму,

Мирослава Данилевич

д-р пед. наук, професор, в.о. завідувача кафедри туризму

Валентина Лабарткава

викладач кафедри туризму,

Львівський державний університет

фізичної культури імені Івана Боберського

АДАПТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЛЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Туризм, як засіб проведення дозвілля дозволяє відволіктися від повсякденної метушні, відвідати цікаві та нові місця, отримати позитивні емоції. Туризм дає можливість познайомитись із культурою, інших регіонів та країн, задовольняє пізнавальні потреби людини, збагачує його духовно, оздоровлює фізично, розвиває особистісно. Закон України «Про туризм» виокремлює такі види адаптивного туризму як туризм «для осіб похилого віку» та «для осіб з інвалідністю» [3]. Із розвитком сучасного суспільства туристична галузь розвивається та адаптується до нових умов. Тому, одним із сучасних та перспективних напрямів туристичної діяльності є організація дозвілля і турів для осіб з особливими потребами, в першу чергу для осіб з інвалідністю.

Вивчити особливості організації дозвілля для людей з інвалідністю у адаптивному туризмі.

Враховуючи сучасний стан суспільства варто зауважити, що кількість людей з інвалідністю в Україні та світі стрімко зростає.

За міжнародними стандартами таких осіб відносять до категорії інклюзивних туристів.

Відомо, що термін «інклюзивний туризм», який часто використовується в теорії та практиці має різні значення. У багатьох країнах люди з інвалідністю належать до категорії «доступного туризму». У туризмознавстві також використовують такі терміни як «туризм для всіх» (tourism for all), «доступний туризм» (accessible

tourism), «туризм для інвалідів», «інватуризм», «паратуризм», «безбар'єрний туризм», «реабілітаційний туризм», «корекційно-навчальний туризм» та інші. У багатьох сучасних дослідженнях часто використовується термін «адаптивний туризм». При цьому сутність такого виду соціальної адаптації не змінюється [1].

Таким чином терміни «інклюзивний туризм», «адаптивний туризм» та «доступний туризм» є фактично синонімами, які підкреслюють цільову направленість туристичної діяльності на осіб з особливими потребами, зокрема осіб з інвалідністю. Термін «безбар'єрний туризм» пов'язаний із доступністю туристичних об'єктів та інфраструктури і, як правило, застосовується у екскурсійній діяльності під час відвідування міст [4].

Туризм є одним із найбільш універсальних способів соціальної інтеграції людей з інвалідністю. Таким чином пристосування туристичної інфраструктури до потреб людей з інвалідністю, літніх людей, людей з тимчасовими обмеженими можливостями є надзвичайно важливим та актуальним [2].

Розуміння поняття «інклюзивний туризм» вимагає комплексного підходу із позиції туризмології, рекреаційної та соціально-економічної географії, психології, соціології та інших наукових напрямів та дисциплін.

Проблематика соціалізації людей з інклюзією до навколишнього середовища є тематикою численних наукових досліджень багатьох українських та зарубіжних науковців, серед них: О.Бейдик, О. Топалова, О.Любицева, S. Darcs [2], [4], які присвячували свої наукові праці дослідженню проблеми реабілітації та соціалізації осіб з інвалідністю.

Як зазначають експерти, через збільшення частки населення осіб з інвалідністю попит туристичного ринку для осіб з інвалідністю у найближчі роки зростатиме [5].

Експерти пропонують розглядати поняття інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму як систему заходів, спрямованих на відновлення та розвиток їх фізичного, соціального, духовного та інтелектуального потенціалу. Таким чином адаптивний туризм сприяє подальшій інтеграції таких осіб у суспільство.

Таким чином адаптивний туризм є новим і перспективним напрямом у туристичній сфері, який сприяє відновлення фізичного, соціального та духовного стану людей з інвалідністю.

Ключові слова: адаптивний туризм, дозвілля, люди з інвалідністю.

Список використаних джерел:

1. Барна Н. В. Інклюзивно-реабілітаційний туризм : навч. посіб. / Барна Н. В., Коротєєва А. В. – Київ, 2020. – 125 с.
2. Бейдик О. О. Адаптивний туризм: передумови та перспективи розвитку, лідери Духу і Волі : навч. посіб. / Бейдик О. О., Топалова О. І. – Херсон : ОЛДІ-РЛЮС, 2020. – 402 с.
3. Про туризм : Закон України від 15.09.95 р. № 742-IV. Дата оновлення: 14.07.2020.
4. Simon D. From tourism and disability to accessible tourism: A perspective article / Darcy Simon, Bob McKercher, Stephen Schweinsberg // *Tourism Review*. – 2020. – Vol. 75.1. – P. 140–144.
5. World Tourism Organization. Accessible Tourism for All (Tourism available to all) A/RES/492(XVI). – Madrid : World Tourism Organization, 2005.